

6 - Domácí cvičení č. 6

Příklad 6.1. Určete $\mathbf{T}$ matici přechodu od báze $f_1, f_2, \dots$ k bázi $g_1, g_2, \dots$ prostoru $\mathcal{L}$ a $\mathbf{T}^{-1}$ matici přechodu od báze $g_1, g_2, \dots$ k bázi $f_1, f_2, \dots$.

1. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_2$,
 $f_1 = [1, 2]^T$, $f_2 = [2, 1]^T$,
 $g_1 = [3, 5]^T$, $g_2 = [5, 3]^T$,
2. $\mathcal{L} = \mathcal{P}_2$,
 $f_1 = x^2 + 2x + 1$, $f_2 = x^2 + 2x - 1$, $f_3 = x^2 - 2x - 1$,
 $g_1 = x^2$, $g_2 = x$, $g_3 = 1$,
3. $\mathcal{L} = \mathcal{M}_{3,2}$,

$$\mathbf{F}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_5 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{F}_6 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{G}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_5 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{G}_6 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix},$$
4. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_4$,
 $f_1 = [1, 1, 1, -3]^T$, $f_2 = [1, 1, -3, 1]^T$, $f_3 = [1, -3, 1, 1]^T$, $f_4 = [3, 1, 1, 1]^T$,
 $g_1 = [1, 2, 0, 0]^T$, $g_2 = [0, 1, 2, 0]^T$, $g_3 = [0, 0, 1, 2]^T$, $g_4 = [2, 0, 0, 1]^T$,
5. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_5$,
 $f_1 = [1, 2, -1, 1, 0]^T$, $f_2 = [-1, 1, 2, 0, 1]^T$, $f_3 = [2, 1, 0, 1, -1]^T$, $f_4 = [1, 0, 1, 2, -1]^T$, $f_5 = [0, -1, 1, -1, 2]^T$,
 $g_1 = [1, 1, 0, 0, 0]^T$, $g_2 = [0, 1, 1, 0, 0]^T$, $g_3 = [0, 0, 1, 1, 0]^T$, $g_4 = [0, 0, 0, 1, 1]^T$,
 $g_5 = [1, 0, 0, 0, 1]^T$,
6. $\mathcal{L} = \mathcal{P}_3$,
 $f_1 = x^3 + 4x^2 - x + 2$, $f_2 = 4x^3 - x^2 + 2x + 1$, $f_3 = -x^3 + 2x^2 + x + 4$, $f_4 = 2x^3 + x^2 + 4x - 1$,
 $g_1 = x^3 + x^2 + x + 1$, $g_2 = x^3 + 2x^2 + x + 1$, $g_3 = x^3 + x^2 + 3x + 1$, $g_4 = x^3 + x^2 + x + 4$,
7. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_3$,
 $f_1 = [1, 2, 3]^T$, $f_2 = [3, 1, 2]^T$, $f_3 = [2, 3, 1]^T$,
 $g_1 = [5, -4, 1]^T$, $g_2 = [2, 3, -2]^T$, $g_3 = [-1, 2, 5]^T$.

Příklad 6.2. Určete matici $\mathbf{A}$ lineárního operátoru $L: \mathcal{L} \rightarrow \mathcal{L}$ v bázi $f_1, f_2, \dots$ prostoru $\mathcal{L}$, matici $\mathbf{B}$ téhož lineárního operátoru L v bázi $g_1, g_2, \dots$ prostoru $\mathcal{L}$ a $\mathbf{T}$ matici přechodu od báze $f_1, f_2, \dots$ k bázi $g_1, g_2, \dots$. Určete $\mathbf{T}^{-1}\mathbf{A}\mathbf{T}$.

1. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_2$,
 $L([a, b]^T) = [2a - b, a + 3b]^T$,
 $f_1 = [1, 4]^T$, $f_2 = [4, 1]^T$; $g_1 = [2, 0]^T$, $g_2 = [2, 1]^T$,

2. $\mathcal{L} = \mathcal{P}_2$,

$$L(ax^2 + bx + c) = (a - b + 2c)x^2 + (3a + b - c)x + (4a + c),$$

$$f_1 = x^2 + 2x - 1, f_2 = x + 2, f_3 = 1;$$

$$g_1 = x^2 + x, g_2 = x + 1, g_3 = x^2 + 1,$$

3. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_3$,

$$L([a, b, c]^T) = [4a - 5b + c, a + 2b - 3c, a + b + c]^T,$$

$$f_1 = [1, 3, 0]^T, f_2 = [0, 1, 3]^T, f_3 = [3, 0, 1]^T;$$

$$g_1 = [1, -1, 2]^T, g_2 = [-1, 2, 1]^T, g_3 = [2, 1, -1]^T,$$

4. $\mathcal{L} = \mathbb{R}_5$,

$$L([a, b, c, d, e]^T) = [b - c + d, 2a - 3e, b + c, 2a + 2b + d - 3e, 2b + d]^T,$$

$$f_1 = [1, 1, 1, 1, 2]^T, f_2 = [1, 1, 1, 2, 1]^T, f_3 = [1, 1, 2, 1, 1]^T, f_4 = [1, 2, 1, 1, 1]^T,$$

$$f_5 = [2, 1, 1, 1, 1]^T;$$

$$g_1 = [1, -1, 0, 0, 0]^T, g_2 = [0, 1, -1, 0, 0]^T, g_3 = [0, 0, 1, -1, 0]^T, g_4 = [0, 0, 0, 1, -1]^T, g_5 = [1, 0, 0, 0, 1]^T,$$

5. $\mathcal{L} = \mathcal{M}_{2,2}$,

$$L\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} a - b + c & b - d \\ -a + 2d & c + d \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{F}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{F}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix};$$

$$\mathbf{G}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_3 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{G}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Příklad 6.3. Lineární operátor $L: \mathbb{R}_2 \rightarrow \mathbb{R}_2$ je dán předpisem

$$L([a, b]^T) = [3a - b, a + 4b]^T.$$

(a) Určete matici $\mathbf{A}$ lineárního operátoru L v bázi $f_1 = [1, 1]^T, f_2 = [2, 1]^T$.

(b) Určete matici $\mathbf{B}$ lineárního operátoru L v bázi $g_1 = [3, 7]^T, g_2 = [7, 3]^T$.

(c) Určete matici $\mathbf{C}$ lineárního operátoru L v bázi $e_1 = [1, 0]^T, e_2 = [0, 1]^T$.

(d) Určete $\mathbf{T}$ matici přechodu od báze f_1, f_2 k bázi g_1, g_2 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}, \mathbf{B}$.

(e) Určete $\mathbf{H}$ matici přechodu od báze e_1, e_2 k bázi f_1, f_2 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}, \mathbf{C}$.

(f) Určete $\mathbf{K}$ matici přechodu od báze e_1, e_2 k bázi g_1, g_2 a vztah mezi maticemi $\mathbf{B}, \mathbf{C}$.

(g) Určete $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}), \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B}), \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{C})$.

Příklad 6.4. Lineární operátor $L: \mathcal{P}_2 \rightarrow \mathcal{P}_2$ je dán předpisem

$$L(ax^2 + bx + c) = (4b + 13c)x^2 + (a + b - 5c)x + (2b + 5c).$$

(a) Určete matici $\mathbf{A}$ lineárního operátoru L v bázi $f_1 = x^2 + x + 1, f_2 = x + 1, f_3 = 1$.

(b) Určete matici $\mathbf{B}$ lineárního operátoru L v bázi $g_1 = x^2 + x - 2, g_2 = x^2 - 2x + 1, g_3 = -x^2 + x + 1$.

(c) Určete matici $\mathbf{C}$ lineárního operátoru L v bázi $e_1 = x^2, e_2 = x, e_3 = 1$.

(d) Určete $\mathbf{T}$ matici přechodu od báze f_1, f_2, f_3 k bázi g_1, g_2, g_3 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}, \mathbf{B}$.

(e) Určete $\mathbf{H}$ matici přechodu od báze e_1, e_2, e_3 k bázi f_1, f_2, f_3 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}, \mathbf{C}$.

(f) Určete $\mathbf{K}$ matici přechodu od báze e_1, e_2, e_3 k bázi g_1, g_2, g_3 a vztah mezi maticemi $\mathbf{B}, \mathbf{C}$.

(g) Určete $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A})$, $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B})$, $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{C})$.

Příklad 6.5. Lineární operátor $L: \mathcal{P}_3 \rightarrow \mathcal{P}_3$ je dán předpisem

$$L\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} a - c + d & b - d \\ a + b - c & 2a + b - 2c + d \end{bmatrix}.$$

(a) Určete matici $\mathbf{A}$ lineárního operátoru L v bázi

$$f_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, f_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, f_3 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, f_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

(b) Určete matici $\mathbf{B}$ lineárního operátoru L v bázi

$$g_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}, g_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}, g_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}, g_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}.$$

(c) Určete matici $\mathbf{C}$ lineárního operátoru L v bázi

$$e_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, e_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, e_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, e_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

(d) Určete $\mathbf{T}$ matici přechodu od báze f_1, f_2, f_3, f_4 k bázi g_1, g_2, g_3, g_4 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}$, $\mathbf{B}$.

(e) Určete $\mathbf{H}$ matici přechodu od báze e_1, e_2, e_3, e_4 k bázi f_1, f_2, f_3, f_4 a vztah mezi maticemi $\mathbf{A}$, $\mathbf{C}$.

(f) Určete $\mathbf{K}$ matici přechodu od báze e_1, e_2, e_3, e_4 k bázi g_1, g_2, g_3, g_4 a vztah mezi maticemi $\mathbf{B}$, $\mathbf{C}$.

(g) Určete $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A})$, $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B})$, $\det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{C})$.